મક્સીજી

●	આવાગમન.................:	રેલ્વે સ્ટેશન : મક્સી પાર્શ્વનાથ - ૧ કિ.મી. બસ સ્ટેશન : મક્સી
●	પહોંચવાનો સરળ માર્ગ ...:	ઈન્દોર, ઉજ્જૈન, શાજાપુર, ગુનાથી સડક રસ્તે
●	નજીકનું મુખ્ય શહેર ....:	ઉજ્જૈન - ૪૦ કિ.મી., દેવાસ - ૩૫ કિ.મી., ઈન્દોર - ૭૦ કિ.મી.
●	નજીકના તીર્થક્ષેત્રો ....:	બજરંગગઢ - ૨૦૮ કિ.મી., સિદ્ધવરકૂટ - ૧૫૪ કિ.મી., નેમાવર - ૧૪૫ કિ.મી., પુષ્પગિરિ - ૬૫ કિ.મી., ઉજ્જૈન - ૪૦ કિ.મી., બનેડિયાજી - ૮૦ કિ.મી., ગોમ્મટગિરિ - ૮૦ કિ.મી., બાવનગજા - ૨૩૫ કિ.મી.

મક્સી પાર્શ્વનાથ ભોપાલ-ઉજ્જૈન રેલ્વે માર્ગ ઉપર મક્સી સ્ટેશનથી આશરે ૨॥ થી ૩ કિ.મી. દૂર છે. રેલ્વે સ્ટેશનથી ૧ કિ.મી. દૂર દિગંબર જૈન ધર્મશાળા છે. ઉજ્જૈનથી આ તીર્થક્ષેત્ર લગભગ ૪૦ કિ.મી. અને ઈંદોરથી ૭૦ કિ.મી. થાય છે. મક્સીજી લગભગ ૧૦૦૦ વર્ષ જૂનું દિગંબર જૈન તીર્થક્ષેત્ર છે અને અહીં વિ. સં. ૯૦૦ થી ૧૬૦૦ સુધીની અનેક મનોજ્ઞ પ્રતિમાજીઓ છે. મક્સીજી માળવાનું પ્રસિદ્ધ તીર્થક્ષેત્ર છે. આ તીર્થક્ષેત્રમાં બે શિખરબંધી મંદિરો છે. જે બડા મંદિર અને છોટા મંદિરના નામથી ઓળખાય છે. આ ક્ષેત્રમાં શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાનની પ્રતિમા અતિશયયુક્ત છે. તેથી આ ક્ષેત્રને અતિશયક્ષેત્ર કહે છે. આ પાર્શ્વનાથ ભગવાનની મૂર્તિ સંબંધી અનેક ચમત્કારિક વાતો કહેવાય છે. ભૂતકાળમાં મહમદ ગજનીનું રાજ્ય હતુ, ત્યારે તેનું ઈસ્લામી રાજ્ય હતુ અને હિન્દુ ધર્મનો નાશ કરીને ઈસ્લામી રાજ્ય સ્થાપવા માટે તે હંમેશા તત્પર રહેતો હતો. તેથી હિન્દુ મંદિરો અને મૂર્તિઓને તે નષ્ટ કરતો હતો. તે રીતે મક્સીના જિનમંદિરનો નાશ કરવા માટે તે અહીં લશ્કર સહિત આવ્યો હતો. રાત્રે અચાનક મહમદ ગજની ભયંકર રીતે માંદો પડી ગયો. તેથી તેને એમ જ થયું કે જરૂર આ મૂર્તિનો ચમત્કાર છે. તેથી સવારે આ મંદિર નષ્ટ કરવાનું એકદમ બંધ રાખ્યુ. આ બાબતમાં જો કે બે મત પ્રવર્તે છે. કોઈ કહે છે કે મહમદ ગજની માળવા તરફ આવ્યો જ નથી. પરંતુ સુલતાન ખિલજી અહીં આવેલ અને તેણે તેના શાસનકાળ દરમ્યાન અહીંની અનેક મૂર્તિઓ ખંડિત કરી હતી. તેવી રીતે બીજી અનેક દંતકથાઓ આ મંદિર બાબત છે. કોઈ ચોર મંદિરજીના તાળા તોડીને અંદર દાખલ થયા અને માલ-સામાન પેક કરીને ભાગવા જતાં હતા, ત્યાં આંખે દેખતા બંધ થયા. અંધ થઈ ગયા અને બહાર જવાનો રસ્તો ક્યાંય ન મળ્યો. આથી સવારમાં તેઓ પકડાઈ ગયા. આવી અનેક દંતકથાઓ આ પ્રતિમાજીના ચમત્કાર સંબંધી છે. ત્યારથી જૈનો અને જૈનેતરો આ પ્રતિમાજી માટે અનેક જાતની માનતાઓ માને છે.

બડા મંદિરમાં ચક્રેશ્વરીદેવીની મૂર્તિ વિ. સં. ૧૨૩૦માં સ્થાપિત કરાયેલી છે. આ તીર્થ મૂળ તો દિગંબરોનું જ છે. તેના અનેક પૂરાવાઓ પણ મળે છે. બડા મંદિરની દેરી નં. ૩૯માં વિ. સં. ૧૬૫૮નો મૂળ દિગંબર આમ્નાય અનુસારનો નંદીશ્વર દ્વીપની રચનાનો સ્થંભ છે. શ્રી નંદીશ્વર દ્વીપમાં ચારે દિશામાં તેર-તેર મળીને કુલ બાવન પ્રતિમાજી હોય છે. અહીં નંદીશ્વર દ્વીપની રચનાના આ સ્થંભમાં ૪૮ પ્રતિમાજી પદ્માસન અને ચાર દિશામાં ચાર ખડ્ગાસન પ્રતિમાજી કોતરેલા છે, જે દિગંબર પ્રતિમાજી છે. તે સિવાય મૂળ વેદી ઉપર મૂળનાયક પ્રતિમાજીની પાસે પણ શ્રી નેમિનાથ ભગવાનના ખડ્ગાસન દિગંબર પ્રતિમાજી છે અને સંવત ૧૮૯૯માં મૂળનાયક પ્રતિમાજીની પાસે જ બિરાજમાન કરાયેલ શ્રી ચન્દ્ર પ્રભુ ભગવાનની સપ્તધાતુની પ્રતિમા પણ દિગંબર આમ્નાય અનુસારની જ છે. તેથી આ ક્ષેત્ર મૂળ દિગંબરોનું છે તેનો સચોટ પૂરાવો મળે છે. આ તીર્થક્ષેત્ર લગભગ ૧૦૦૦ વર્ષથી પણ જૂનુ-પ્રાચીન હોય તેમ લાગે છે. છતાં પણ આશરે છેલ્લા ૧૦૦ વર્ષથી શ્વેતાંબરો અને દિગંબરો વચ્ચે આ તીર્થક્ષેત્રની માલિકી બાબત ઝઘડા ચાલે છે. તે ખરેખર દુઃખની વાત છે. માત્ર મક્સીજીમાં જ નહીં, અંતરિક્ષ પાર્શ્વનાથ, કુંભોજ બાહુબલી, વિગેરે ક્ષેત્રોમાં પણ હાલમાં આવી જ સ્થિતિ પ્રવર્તે છે.

આ તીર્થક્ષેત્રના વિકાસ માટે તથા રક્ષા માટે ઈંદોરના સર શેઠ શ્રી હુકમચન્દજીનો ઘણો ફાળો છે. ત્યારબાદ તેમના સુપુત્ર શેઠ શ્રી રાજકુમારજીનો પણ મોટો ફાળો છે તથા વર્તમાન ટ્રસ્ટી-મંત્રી શ્રી ફુલચન્દજી ઝાંઝરીનું આ ક્ષેત્રના વિકાસ માટે ઘણું યોગદાન છે. તેમણે આ ક્ષેત્રના વિકાસ માટે અનેક જાતની યોજનાઓ કરી છે. શ્રી ફુલચન્દજી ઝાંઝરીએ અહીં ધર્મશાળા, ગુરુકુળ, વિગેરેનું નિર્માણ કરાવેલ છે. ગુરુકુળમાં વિદ્યાર્થીઓને લૌકિક, ધાર્મિક તેમજ ઔદ્યોગિક શિક્ષણ આપવામાં આવે છે તથા તેમાં તેમના રહેવા-જમવાની વ્યવસ્થા પણ કરવામાં આવેલી છે, જેનો સેંકડો વિદ્યાર્થીઓ લાભ લે છે.

બડા મંદિરમાં અતિ પ્રાચીન મૂળનાયક ભગવાન શ્રી પાર્શ્વનાથજીની સાત ફેણવાળી ૩॥ ફીટની પદ્માસન શ્યામ વર્ણની મનોજ્ઞ અને સૌમ્ય પ્રતિમા બિરાજમાન છે. એમ કહેવાય છે કે આ પ્રતિમાજી ભૂગર્ભમાંથી પ્રાપ્ત થયેલા છે. મોટા-મોટા રાજા-મહારાજાઓ પણ આ પ્રતિમાજીના ચમત્કારોથી પ્રભાવિત થયા હતા. સૌથી પહેલા જ્યારે આ પ્રતિમાજી ભૂગર્ભમાંથી પ્રાપ્ત થયા ત્યારે અન્ય લોકો તો આ મૂર્તિ ઉપર સીંદૂર લગાડીને ભૈરવના રૂપમાં તેની પૂજા કરતા હતા. એક શેઠને તે વખતના રાજાએ વિના કારણ જેલમાં પૂર્યા હતા. તેથી તે શેઠના દિકરાએ માનતા રાખી કે મારા પિતાને જો રાજા જેલમાંથી છોડશે તો હું અહીં આ મૂર્તિનું ભવ્ય મંદિર કરાવીશ. બીજા દિવસે રાજાએ તેના પિતાને કુદરતી રીતે જ જેલમાંથી છુટા કર્યા. આથી તે આ મંદિરે આ પ્રતિમાજીના દર્શન કરવા માટે આવ્યો તો પ્રતિમા ઉપરનો સીંદૂર આપોઆપ દૂર થઈ જતાં પોતાની જાતને ધન્ય માનીને તેણે ત્યાં ભવ્ય મંદિરનું નિર્માણ કરાવેલ હતુ. હાલ બડા મંદિરના નિર્માણ બાબત કોઈ તામ્રપત્ર કે શિલાલેખો મળતા નથી. પરંતુ મંદિરના શિખરની રચના તથા

પ્રતિમાજીની રચના ઉપરથી પૂરાતત્વ ખાતાવાળા લોકો આ મંદિર અગીયારમી સદીનું હોવાનું કહે છે. સને ૧૧૦૦માં મકસી ગામ ખૂબ સમૃદ્ધ હતુ. આ ગામ ઉજ્જૈન પાસે છે. ઉજ્જૈનની આસપાસમાં પીપલોન, બજરંગગઢ, પચોર, સુન્દરસી, જામનેર, વિગેરે અનેક દિગંબર તીર્થો છે.

અગાઉના કાળમાં મકસીજીની જાહોજલાલી હતી. પરંતુ કાળાનુક્રમે વેપાર-ધંધા ઘટવાથી લોકો મક્સીજી છોડીને બીજા શહેરોમાં ચાલ્યા ગયા. તેથી ધીમે-ધીમે દિગંબરોના ઘર ઘટી જવાથી મંદિરમાં બ્રાહ્મણ પૂજારી રાખવામાં આવવા લાગ્યા. પૈસાની લાલચમાં બ્રાહ્મણ પૂજારીઓએ વીસપંથી વિગેરે બધા સંપ્રદાયવાળાને અહીં આવવા દીધા અને પ્રતિમાજીની ઉપર કેસર ચઢાવવાનું પણ શરૂ થયું. ત્યાર બાદ ધીરે-ધીરે શ્વેતાંબરોએ બ્રાહ્મણ પૂજારીઓને છુટા કરીને તેમનો પોતાનો કબજો જમાવવા માંડયો. આ રીતે બડા મંદિરને શ્વેતાંબરો પોતાનું મંદિર માનવા લાગ્યા અને અંતે ઝઘડા કોર્ટ-કચેરી સુધી પહોંચ્યા હતા. સંવત ૧૯૩૯ ઈ. સ. ૧૮૮૨માં દિગંબરોએ થાકીને રાજીનામા દઈ દીધા અને થાકીને બડા મંદિરનો કબજો શ્વેતાંબરીઓને આપી દીધો અને છોટા મંદિરનો કબજો દિગંબરોએ રાખ્યો. ત્યારથી શ્વેતાંબરો બડા મંદિરના માલિક થયા અને ત્યારથી દિગંબરો ત્યાં પૂજા કરવા આવે તો તેઓ બાધા-વિઘ્નો નાખવા માંડયા. પહેલાં બડા મંદિરની ધર્મશાળાનો ઉપયોગ ત્યાં જે કોઈ આ ક્ષેત્ર ઉપર આવે તેઓ કરતા હતા. તેમાં પણ પાછળથી વાંધો પડતાં તેના માટે પણ કોર્ટમાં કેસ શરૂ થયો, જેનો ઈતિહાસ ખૂબ લાંબો છે.

વર્તમાનમાં છોટા મંદિર તથા ધર્મશાળા દિગંબર સમાજના કબજામાં છે અને બડા મંદિરમાં સવારે ૬:૦૦ થી ૯:૦૦ વાગ્યા સુધી દિગંબર સમાજના કોઈપણ યાત્રિ દિગંબર આમ્નાય અનુસાર પૂજા-પ્રક્ષાલ કરી શકે છે. તે વખતે પ્રતિમાજીની ઉપર કોઈપણ જાતના શ્રૃંગાર-ફૂલ એવું કાંઈ પણ હોય તો તે દૂર કરી શકે છે. ત્યાર પછી સવારે ૯:૦૦ વાગ્યા પછી આખો દિવસ શ્વેતાંબરો તેમની આમ્નાય અનુસાર પૂજા-પ્રક્ષાલ કરી શકે છે. આ સમયે કોઈ દિગંબરોને દર્શન કરવા આવવુ હોય તો મંદિરમાં માત્ર દર્શન માટે જઈ શકે છે. તેને દર્શન કરવા જવા માટે કોઈ રોકતુ નથી. શેઠ શ્રી જીવરાજજી પાપડીવાલ એક દિગંબર ધર્માત્મા થઈ ગયા. તેમણે ભારતના ઘણા તીર્થોમાં અનેક પ્રતિમાજીઓની પ્રતિષ્ઠા કરી સ્થાપિત કરેલા છે. તે રીતે તેમણે અહીં પણ વિ. સં. ૧૫૪૮ના વૈશાખ સુદ-૩ના રોજ ૪૨ પ્રતિમાજીઓ પ્રતિષ્ઠિત કરીને તેમની સ્થાપના કરી હતી.

આ ક્ષેત્ર ઉપર બડા મંદિરની દક્ષિણ તરફ બીજુ "છોટે મંદિરજી" નામથી પ્રસિદ્ધ શ્રી સુપાર્શ્વનાથજીનું મંદિર છે, જેમાં મૂળનાયક શ્રી સુપાર્શ્વનાથ ભગવાન ૨॥ ફીટના છે. તેની પ્રતિષ્ઠા સં. ૧૮૯૯માં થઈ હતી. શ્રી સુપાર્શ્વનાથ ભગવાનની પ્રતિષ્ઠા સાથે અહીં શ્રી ચન્દ્ર પ્રભુ ભગવાનની પણ પ્રતિષ્ઠા થઈ હતી. તેમજ શ્રી સુપાર્શ્વનાથ ભગવાનની બંને બાજુ શ્રી મહાવીર પ્રભુની તથા શ્રી સુપાર્શ્વનાથની મૂંગીયા વર્ણની પદ્માસન લગભગ ૧॥। ફીટની પ્રતિમા બિરાજમાન કરેલ છે તથા શ્રી આદિનાથ પ્રભુની ૧। ફીટની પ્રતિમા તથા ચોવીસી લગભગ ૨ ફીટની છે.

મૂળનાયક શ્રી સુપાર્શ્વનાથ ભગવાનની આ પ્રતિમાજીના દર્શન માટે લોકો બાધા રાખે છે. માલવા તથા બુંદેલખંડના લોકો અહીં બાળકના વાળ ઉતરાવવા માટે આવે છે.

છોટા મંદિરની પાછળના ભાગમાં પણ એક ધર્મશાળા છે, જેમાં ૧૧ રૂમો છે. સ્નાનઘર, શૌચાલય, બગીચો, વિગેરે ધર્મશાળાની પાછળના ભાગમાં છે. તેમજ પાણી માટે નળ અને કૂવો તથા વિજળી પણ છે. તેમજ ગામમાં જરૂરી ચીજો મળી રહે છે.

ક્ષેત્ર ઉપર શ્રીમાન્ સાહુ શાંતિપ્રસાદજી તથા રમાબેન દર્શન માટે આવ્યા હતા, ત્યારે શ્વેતાંબરીઓના ક્ષેત્ર ઉપર આવાગમનથી અને પ્રતિમાજીને શ્વેતાંબરના રૂપમાં જોઈને બહુ જ દુઃખી થયા હતા. ત્યારે છોટા મંદિરમાં ભગવાન શ્રી પાર્શ્વનાથની ૬ ફીટની પદ્માસન પ્રતિમાજીની સ્થાપના કરવા માટે તેમણે સુચન કરેલ. તેમના સુચન અનુસાર આ પ્રતિમાજીના પંચકલ્યાણક પં. શ્રી નાથુલાલજીના નિર્દેશનમાં રણાસણમાં વીર સંવત ૨૪૯૫ વિક્રમ સંવત ૨૦૨૫ ચૈત્ર વદ-૨ ને ગુરુવારના રોજ થયા હતા અને ત્યાર બાદ ઈ. સ. ૧૯૬૯માં આ ક્ષેત્ર ઉપર વેદી પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ કરીને આ પ્રતિમાજી અહીં કમળની વેદી ઉપર બિરાજમાન કરેલા છે. તે વખતે પૂજ્ય ગુરુદેવ શ્રી કાનજી સ્વામી પણ મક્સી પધાર્યા હતા. પાછળની વેદીમાં શ્યામ પદ્માસને ૨॥ ફીટના પ્રતિમાજી છે તથા બંને બાજુ ૧॥ ફીટના પદ્માસને બદામી પ્રતિમાજી છે. આ રીતે અહીં કુલ પાંચ પ્રતિમાજી છે. ફાગણ સુદ-૮ થી ફાગણ સુદ-૧૫ સુધી અહીં દર વર્ષે વાર્ષિક મેળો થાય છે. વાર્ષિક મેળા વખતે ફતેપુરવાળા શ્રી બાબુભાઈ ચુનીલાલ મહેતા પણ અહીં આવતા હતા અને તેમના સહયોગથી અહીં શ્રી દિગંબર જૈન વિશ્રાન્તી ભવન, શ્રી મહાવીર ભવન, સ્વાધ્યાય ભવન, સભા મંડપ, વિગેરે સ્થપાયું છે. અહીં દર વર્ષે નેત્રશિબિરનું આયોજન પણ થાય છે.

જૂના બડા મંદિરમાં ચોથા કાળની મૂર્તિ છે, જે પદ્માસને શ્યામ ફેણવાળા શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રભુની ૫ ફીટની મૂર્તિ છે. ડાબી તરફ શ્રી ચિન્તામણી પાર્શ્વનાથજી છે અને જમણી તરફ શ્રી નેમિનાથ પ્રભુ શ્યામ પદ્માસને ૨ ફીટના છે. ચાર ગોખલામાં ચાર દેવીઓ છે અને ચોકમાં ચોવીસ દેરીઓમાં ચોવીસ તીર્થંકરોની મૂર્તિઓ છે, જેને શ્વેતાંબર કરી નાખવામાં આવી છે. બડા મંદિરના ચોકમાં બીજી નવ દેરીઓમાં અન્ય દેવ-દેવીઓ અને એક દેરીમાં શિવલીંગ પણ છે.

શ્રી પ્રકાશચન્દ્ર ઝાંઝરી દ્વારા લિખિત શ્રી દિગંબર જૈન અતિશયક્ષેત્ર મક્સી પાર્શ્વનાથ ઈતિહાસ અને પૂજનની પુસ્તિકામાં આપેલ આ તીર્થના પૂજનની જયમાળા ખૂબ જ સરસ છે. તે તેમાંથી નીચે સાભાર પ્રસ્તુત કરૂ છુ.

पार्श्वनाथ भगवान को बारंबार प्रणाम। दृष्टि मुक्त हो मैं करूँ प्रभु निज में विश्राम।।
तीर्थक्षेत्र मक्सीकीं महिमा भारतभरमें है विख्यात। अतिशयक्षेत्र मनोहर पावन अतिशय होते हैं दिनरात।।

कला पूर्ण ऊँचा जिनमंदिर नभ से बातें करता है। भव्य शिखर युत दूर दूर से हर्ष हृदय में भरता है।।
मंदिरके परकोटेमें हैं बयालिस लघु जिनमंदिर। भव्य दिगम्बर जिन प्रतिमाएँ यहाँ विराजित है सुन्दर।।

संवत् नौसौ से सोलहसौ तककी मूर्ति यहाँ शोभित। जैन दिगम्बर जीवराज पापडीवाल आदिक निर्मित।।
नंदीश्वर रचनामें बावन मूर्ति दिगम्बर हैं उत्कीर्ण। उस युगमें मन्दिर निर्माता कलाकार थे महा प्रवीण।।

अति उत्तुंग जिनालय दर्शन से होता निर्मल अंतर। नग्न दिगंबर खड्गासन पद्मासन प्रतिमाएँ सुन्दर।।
भव्य मूलनायक प्रभु प्रतिमा पार्श्वनाथ जिनस्वामीकी। वीतराग अरहंत महा प्रभु तीर्थंकर अभिरामी की।।

ध्यानपूर्ण नास्य दृष्टि जिनमुद्रा महा पूज्यपावन। परम दिगंबर राग रहित निर्ग्रन्थ मूर्ति अति मनभावन।।
कृष्ण वर्ण की पद्मासन प्रभु की प्रतिमा कल्याणमयी। जिनदर्शन सम्यक् दर्शन का कारण है श्रद्धानमयी।।

संवत् नौसौ से भी पहिले प्रतिमाका निर्माण हुआ। संवत् चौदह सौ में फिरसे यह मंदिर निर्माण हुआ।।
स्वर्णकलश ध्वज दण्ड प्रभामय प्रभुकी यशगाथा गाते। नीलगगनसे होड लगाते,जन गण मनको हर्षाते।।

जो भी दुखिया भक्तिभावसे, प्रभु निर्मल गुण गाते। सुत वैभव सुख संपति पाते,सारे संकट कट जाते।।
भावपूर्वक जिनमुद्रा लखते ही, होता हर्ष महान। निजस्वरुपके दर्शन होते, होता है निज पर का भान।।

तत्वोंके सम्यक् निर्णयसे, मिट जाते सारे दूषण। घोर तिमिर मिथ्यात्व मोहका, हो जाता है क्षय तत्क्षण।।
मैं प्रभु दीन हीन संसारी भवसागर दु:खसे आकुल। चारों गतिके विषम चक्रसे देव हुआ हूँ अतिव्याकुल।।

जो भी चरणों में आता है उसके दु:ख मिट जाते हैं। भव्य जीव उपदेश मूक पा मोक्षमार्ग पर आते हैं।।
मैं भी यही भावना लेकर दर्शन करता हूँ भगवान। विनयपूर्वक पूजन करके मैं चाहूँ अपना कल्याण।।

मोक्षमार्गकी ज्योतिर्मय किरणोका नव प्रकाश छाए। महिमामय सम्यक्दर्शन जब प्रकट हृदयमें हो जाए।।
छोटामन्दिर श्री सुपार्श्व सप्तमतीर्थंकरका मनहरण। पार्श्वनाथकी नूतन प्रतिमा यहाँ सुशोभित है सुखकर।।

यहाँ अठारहसौ संवतकी विविधवर्णकी मूर्ति अनेक। भव्य दिगम्बर जिनप्रतिमादर्शनसे जगता स्वपर विवेक।।
भक्ति भाव से भक्तजनोंने जिन प्रतिमाएँ पधराई। दर्शन से होता प्रसन्न मन भव्यजनो के उर भाई।।

जामनेर पिपलोन सखेडी शाजापुर पचोर उज्जैन। आस-पास के सब क्षेत्रोंमें मन्दिर रहे दिगम्बर जैन।।
अति प्राचीन मूर्तियाँ दुर्लभ अब भी मिलती भूतल से। इनका जीर्णोद्धार परम आवश्यक तन मन बल से।।

किंवदन्तिया प्रभू के अतिशयकी प्रसिद्ध हैं यहाँ अनेक। बादशाहने भी बनवाए पाँच कंगुरे मस्तक टेक।।
अत्याचारी अभिमानीका मान गलित हो जाता है। दर्शन करते ही कुमार्ग तज कर सुमार्ग पर आता है।।

जब निष्काम भावना होती पुण्य सातशिय होता है। विषय कषाय मंद होते ही पाप दूर हो रोता है।।
धनवैभव स्वर्गादि न चाहूँ,चाहूँ स्वपर भेद विज्ञान। महामोक्ष कल्याण प्राप्त हो यही विनय है हे भगवान।।

पापपुण्य आश्रव विनाशकर कर्मबंधका नाश करुँ। निजस्वभावके साधन द्वारा केवलज्ञान प्रकाश करुँ।।
महा चमत्कारी प्रभू प्रतिमा हृदय चमत्कृत करती है। वीतराग संदेश सुनाती सब को उपकृत करती है।।

तेइसवें तीर्थंकर प्रभु श्री पार्श्वनाथस्वामी की जय। सम्यक् दर्शन मुझे प्राप्त हो सप्त भयोंसे बनूं अभय।।
सर्वारिष्ट निवारकस्वामी भवअरिष्टका करो अभाव। नाथ आपके पथ पर चलकर मैं भी पाउँ शुद्ध स्वभाव।।

ॐ ह्रीं श्री मक्सी पार्श्वनाथ जिनेन्द्राय पूर्णार्घम् निर्वपामिती स्वाहा ।

जाप्य : - ॐ ह्रीं श्री सर्व अरिष्ट निवारक श्री पार्श्वनाथ जिनेन्द्राय नमः ।